

Sagsnr. 4-1613-176/1

Udmøntning af satspuljen 'Ambulant kontakt efter udskrivning fra psykiatrien til forebyggelse af selvmord'

Hermed inviteres regioner til at søge om midler til et pilotprojekt til forebyggelse af selvmord gennem ambulant kontakt efter udskrivning fra psykiatrisk afdeling.

Puljen indgår i satspuljeaftalen for 2017-2020, hvor det fremgår, at der afsættes i alt 20,8 mio.kr. i en pulje til et pilotprojekt til forebyggelse af selvmord samt 1,0 mio. kr. til en evaluering af projektet.

Projekterne forventes igangsat august 2017 og afsluttet ultimo 2020.

Frist for ansøgning om midler er den **21. april 2017**.

Det forventes, det der gives midler til et projekt.

Formål

Formålet med puljen er at afprøve, om indførelsen af ambulant kontakt med relevant fagligt personale inden for den første uge efter udskrivning fra psykiatrien kan være med til at forebygge selvmord og selvmordsforsøg for særligt sårbare patienter, herunder unge mennesker med psykiske lidelser.

Pilotprojektet evalueres af en ekstern evaluator, og målet er, at de indhentede erfaringer og resultater fra pilotprojektet kan anvendes og implementeres i andre regioner.

Baggrund

Undersøgelser viser, at mennesker med psykiske lidelser lever 15-20 år kortere end resten af befolkningen. Forskning viser desuden, at selvmordsforekomsten blandt mennesker med psykiske lidelser er 20 gange større end i baggrundsbeholdningen, og mindst halvdelen af de, som dør ved selvmord, har været indlagt på psykiatrisk afdeling. Der er en betydelig øget risiko for selvmordsforsøg den første uge efter udskrivning fra psykiatrien, og selvmord i forbindelse med udskrivning er ofte uventede og ikke koblet til fx en bestemt patientgruppe eller diagnose. Selvmord har således betydning for overdødeligheden blandt mennesker med psykiske lidelser, og mennesker med psykiske lidelser er derfor en vigtig målgruppe for selvmordsforebyggende initiativer.

På de psykiatriske sengeafdelinger og i den ambulante psykiatriske behandling gøres et stort arbejde for at forebygge selvmord, og foreløbige tal tyder på, at der er sket et fald i selvmordshyppigheden blandt psykiatriske patienter. Men der er fortsat behov for udvikling af den opfølgende indsats overfor personer, der bliver udskrevet fra psykiatrisk afdeling med det formål at nedbringe risikoen for selvmord i den første tid efter udskrivningen.

På den baggrund afsættes der i perioden 2017-2020 i alt 20,8 mio.kr. til en pulje til et til to pilotprojekter til forebyggelse af selvmord samt 1,0 mio. kr. til en evaluering af pilotprojektet, som forestås af Sundhedsstyrelsen.

Med puljen etableres der et pilotprojekt i én region, hvor fx sygeplejersker, socialpædagoger, social- og sundhedsassistenter eller psykologer følger op på patienten indenfor en uge efter udskrivningen fra den psykiatriske afdeling. Puljen kan søges af regioner, og pilotprojektet skal tage afsæt i den eksisterende viden på området.

Krav til pilotprojektet

Projektansøgningerne skal indeholde beskrivelse af følgende elementer:

Målgruppe

Målgruppen er mennesker med psykiske lidelser, der udskrives efter indlæggelse på psykiatrisk afdeling.

Afgrænsning af målgruppen skal beskrives og begrundes i ansøgningen. Herunder skal eventuel viden eller evidens, der ligger til grund for afgrænsningen, beskrives.

Indhold

Satspuljemidlerne skal bruges til at etablere ambulant kontakt til patienter efter indlæggelse på psykiatrisk afdeling. Med henblik på at nå målgruppen er det vigtigt, at opfølgningen sker systematisk. Opfølgningen kan med fordel differentieres ud fra patientens behov for støtte og hjælp efter udskrivning.

Den ambulante kontakt efter udskrivning bør have fokus på, om patienten har tanker om selvmord og/eller er i risiko for selvmord. Personer, der er selvmordstruede, oplever ofte deres situation som fastlåst og fremtiden som ufremkommelig og præget af uoverstigelige barrierer. De oplever følelseskaos, har svært ved at involvere deres netværk og kan ikke finde relevante handlemuligheder. Det har derfor stor betydning, at indsatsen i pilotprojektet er aktivt opfølgende, og at de professionelle i projektet anvender et støttende og ledsagende princip for at sikre, at indsatsen effektueres, selvom personen selv tvivler på nytten heraf. Det indebærer også, at de professionelle sørger for, at der er sammenhæng og overdragelse i behandlingsforløbet i de tilfælde, hvor personen har brug for tiltag eller ydelser i andre sektorer eller dele af sundhedsvæsenet. Derudover er det vigtigt, at opfølgningen er fleksibel og behovsorienteret og tager hensyn til, hvad den konkrete person har brug for. Derudover vil det være en fordel, hvis pårørende inddrages og tænkes ind i indsatsen efter udskrivning fra psykiatrisk afdeling.

Opfølgningen kan forestås af fx sygeplejersker, socialpædagoger, social- og sundhedsassistenter eller psykologer. Typisk vil borgeren møde op på sygehusafdelingen, men i nogle tilfælde kan besøget foregå i borgerens eget hjem, hvis det vurderes mest hensigtsmæssigt.

Projektet kan fx omfatte:

- Styrket samarbejde og kontakt mellem psykiatrisk sengeafsnit og ambulante afsnit om opfølgning efter udskrivning
- Udvikling og afprøvning af differentierede opfølgende indsatser baseret på patientens behov for opfølgning og støtte efter udskrivning
- Udvikling og afprøvning af eksisterende former for udgående funktioner fra den psykiatriske afdeling fx kontaktpersonordning, hjemmebesøg, osv.
- Grønt-kort-ordning til patienter, der er i særlig risiko for selvmord og selvmordsforsøg
- Systematisk tilbud om støttende samtaler til patienter i forbindelse med udskrivning
- Planlægning af udskrivning og koordinering mellem sengeafsnit og ambulatorium og andre relevante aktører fx patientens egen læge
- Øget inddragelse af og samarbejde med pårørende i forbindelse med udskrivning fx om at kommunikere selvmordstrusler til personalet, om at sanere hjemmet for selvmordsredskaber, om observation af patient under hjemmebesøg.

Projektet kan både omfatte udvikling og afprøvning af nye metoder samt videreudvikling og implementering af eksisterende modeller og metoder til opfølgning efter udskrivning. I ansøgningen skal de valgte metoder eller modeller i pilotprojektet beskrives og begrundes. Evidensen for effekten af de valgte modeller eller metoder skal desuden fremgå af ansøgningen, og hvis en sådan ikke findes, redegøres for baggrunden for den forventede effekt. Hvis projektet omfatter udvikling af nye metoder, skal det sandsynliggøres i ansøgningen, hvorfor og hvordan man forventer en effekt på målgruppen.

Projektets organisering og forankring

Det skal beskrives, hvordan projektorganisationen vil understøtte gennemførelse af projektet,

herunder oplysning om bemanning, ledelsesmæssig involvering, organisering og ansvarsfordeling mellem de samarbejdende parter. Det bør fremgå af projektbeskrivelsen, hvordan indsatsen forventes koordineret med øvrige parter, og hvordan man sikrer sammenhæng til de eksisterende tilbud.

Det skal ligeledes beskrives, hvordan aktiviteterne og resultater kan forankres og videreføres efter projektperioden.

Evaluering

Projektet etableres på forsøgsbasis i én region og vil efterfølgende blive evalueret. Formålet med evalueringen er dels at dokumentere den faglige indsats og de patientrelaterede resultater i pilotprojektet, dels at tilvejebringe viden om, hvordan psykiatrien og andre relevante aktører kan organisere sig for at skabe større sammenhæng og derigennem forebygge selvmord i den første tid efter udskrivning. Der tilknyttes i regi af Sundhedsstyrelsen en ekstern evaluuator. Evaluatur inddrages tidligt i processen.

Det er en forudsætning, at det projekt, der modtager midler, leverer datamateriale til evaluatur til evaluering af de opstillede evalueringsmål.

- Der skal i ansøgningen redegøres for, hvordan projektejer, i dette tilfælde regionen, vil sikre de relevante tilladelser og samtykkeerklæringer fra patienterne til indhentning og analyse af data.
- Derudover skal der redegøres for, hvordan regionen vil sikre korrekt opbevaring og håndtering af personfølsomme data i henhold til persondataloven frem til overlevering af data til Sundhedsstyrelsen, som efter overleveringen er ansvarlig for data.

Bevillingsmodtager forpligter sig endvidere til at afrapportere til Sundhedsstyrelsen ved årlige statusrapporter.

Hvem kan søge om midler fra puljen?

Puljen søges af regioner.

Hvad kan der ansøges om støtte til?

Der kan ansøges om midler til:

- Ansættelse og løn til projektledelse og projektansatte
- Honorering af relevante fagpersoner fx sygeplejersker, socialpædagoger, social- og sundhedsassistenter eller psykologer
- Udgifter i forbindelse med projektet aktiviteter og indsats målrettet patienterne
- Kompetenceudvikling af personalet
- Kørselsudgifter i henhold til statens regler
- Revision af regnskab.

Der kan ikke ansøges om midler til følgende:

- Aktiviteter og lønmidler i forbindelse med den almindelige behandling af patienterne
- Aktiviteter og lønmidler, der har karakter af almindelig drift, fx husleje og telefon

Betingelser for at modtage støtte

Følgende forhold skal indgå i ansøgningen jf. kravene anført ovenfor:

- Baggrund for projektet og dets relevans, herunder evidens og viden på området
- Projektets formål, delmål samt de forventede resultater i forhold til at forebygge selvmord
- Projektets målgrupper og begrundelse for valg af målgrupper, herunder karakteristika ved målgruppen
- Beskrivelse af, hvordan personalet sikres kompetencer til at arbejde med de udvalgte metoder
- Beskrivelse af de konkrete aktiviteter og indsatser i projektet, herunder evt. evidens for virkningen af disse
- Beskrivelse af projektorganisering, herunder ansvarsfordeling, patientsikkerhed
- Hvordan projektet arbejder med recovery og inddrager patienterne i projektet
- Beskrivelse af evaluering og afrapportering, samt hvem der medvirker hertil, herunder overholdelse af regler i persondataloven overholder
- Tidsplan samt budget for de enkelte delelementer i projektet, herunder hvilken part i projektet puljestøtten skal overføres til

Det projekt, der modtager midler, forpligter sig til at deltage i møder med Sundhedsstyrelsen og evaluator.

Der kan ikke ydes tilskud til allerede eksisterende tilbud medmindre, der er tale om en videreudvikling af tilbuddet. Derudover må projektet ikke etablere uhensigtsmæssige parallelle sundhedstilbud.

I ansøgningen skal der angives en kontaktperson, som Sundhedsstyrelsen kan kontakte ved eventuelle spørgsmål i forbindelse med vurdering af ansøgningen. Denne kontaktperson skal kunne kontaktes i perioden 21. april – 5. maj 2017.

Kriterier for udvælgelse af ansøgninger

Såfremt Sundhedsstyrelsen modtager ansøgninger om tilskud for et beløb, der oversiger puljens størrelse, vil det være nødvendigt at foretage en prioritering mellem ansøgerne. Desuden kan det være nødvendigt at justere i projektbeskrivelsen.

Der vil blive lagt vægt på følgende forhold i vurdering af ansøgningerne:

- Projektbeskrivelsen indeholder en klar og grundig beskrivelse af projektets indhold, mål og proces, herunder videreudvikling af afprøvede modeller og udvikling af nye modeller
- Sammenhæng og samarbejde med eksisterende tilbud i sundhedsvæsenet
- Involvering af patienter og pårørende
- Projektets bæredygtighed og udbredelsespotentialer er sandsynliggjort via projektbeskrivelsen.

Økonomi

Det samlede beløb, som udmøntes i ansøgningspuljen for perioden 2017-2020, er 20,8 mio.kr. Udover de 20,8 mio. kr. til pilotprojekt med ambulant kontakt efter udskrivning afsættes 1,0 mio. kr. til en evaluering.

Ansøgere skal være opmærksomme på, at Sundhedsstyrelsen kun giver bindende tilsagn for ét år af gangen. Tilsagnet forudsættes af målopfyldelse, proces og effekt beskrevet i den årlige statusrapport, jf. afsnittet om *Evaluering og afrapportering* ovenfor. Der vil kunne godkendes anvendelse af midler fra tidligere år senere igennem projektperioden.

Mio. kr.	2017	2018	2019	2020
Ambulant kontakt efter udskrivning (pilotprojekt)	2,9	5,0	4,9	8,0
Evaluering	-	-	1,0	-

Tidsfrister

Aktivitet	Tid
Offentliggørelse af satspuljeopslag	Ultimo februar 2017
Ansøgningsfrist	21. april 2017
Forventet afgørelse og underretning af ansøgere	Ultimo maj 2017
Projektstart	August 2017
Afslutning af satspuljeperiode	Ultimo 2020

Ansøgningsprocedurer

Ansøgningen skal være Sundhedsstyrelsen i hænde senest **21. april 2017**.

Ansøgningens ”projektbeskrivelseskema” (skema 2) må max. have et omfang på 8 sider. Sundhedsstyrelsens ansøgningsskema (skema 1 – 4) SKAL anvendes og udfyldes. Kun ansøgninger, der er skrevet i ansøgningsskemaet, og ikke overskrider det angivne omfang, vil komme i betragtning.

Ansøgningen sendes underskrevet, elektronisk til plan@sst.dk. I emnefeltet skrives ” ’Ambulant kontakt efter udskrivning fra psykiatrien til forebyggelse af selvmord – journalnr. 4-1613-176/1 /abmo”

Ansøgningen skal være underskrevet af en regional ledelsesrepræsentant.

Yderligere oplysninger

Sundhedsstyrelsen kan kontaktes i ansøgningsperioden vedr. spørgsmål til puljen.

Eventuelle generelle faglige spørgsmål:

Anne Bøgh Mortensen, T 93 59 64 33, M abmo@sst.dk

Spørgsmål vedr. økonomi og administration:

Kasper Dahl, T 72 26 94 54, M kda@sum.dk